

Školní vzdělávací program

pro školní družinu

**vytvořený podle přílohy RVP ZV upravující vzdělávání žáků
s lehkým mentálním postižením**

Sedlčany – září 2024

OBSAH

1. Identifikační údaje o školní družině	3
2. Charakteristika školní družiny	4
3. Materiální a personální podmínky	5
4. Podmínky průběhu vzdělávání	5
5. Cíle a očekávané výstupy	6
6. Časový plán, plán evaluace činnosti školní družiny	7
7. Kompetence	7
8. Vzdělávací obsah	8

..

1. Identifikační údaje o školní družině

Škola: Základní škola, Sedlčany, Konečná 1090, 264 01 Sedlčany
tel.: 318821427

Ředitel školy: Mgr. Hana Bednářová
tel.: 318821427, e-mail: reditel@zskonecna.cz

web. stránky www.zs.konecna.cz

IČ: 61904180 **DIČ:** CZ 61904180

Redizo: 600022161

Zřizovatel: Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
tel: 257280293

Školní družina: Součást školy, má jedno oddělení s kapacitou 12 dětí

Číslo jednací: 298/2024/ZSKPB

Platnost dokumentu: od 2. 9. 2024

Mgr. Hana Bednářová

razítko školy

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina

Je důležitý výchovný partner rodiny a školy. Plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí, pomáhá dětem překonávat handicap, hraje roli v prevenci negativních sociálních jevů a rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence.

Cílem školní družiny a také školy je připravit děti pro život ve společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi a postoji.

Školní družina umožňuje odpočinkové činnosti, aktivní i klidové, a přípravu na vyučování.

Naše školní družina nabízí:

- vzdělávání formou zájmových a spontánních činností, výchovou, hrou, učením a individuální prací
- příjemné a přátelské prostředí, toleranci a ohleduplnost, jasný režim a pravidla
- rozvoj tvořivosti a estetického vnímání okolního světa
- respekt k individuálním dovednostem a schopnostem žáků, k jejich mentální úrovni
- spojení žáků různých věkových skupin, kdy se učí navzájem si pomáhat a předávají si vlastní zkušenosti a dovednosti
- učení se schopnosti spolupráce a respektu k okolí
- základy k osvojování klíčových kompetencí, především organizace a náplně volného času

Podmínky přijímání žáků:

Podmínkou pro přijetí do školní družiny je odevzdání řádně vyplněné přihlášky, jejíž součástí je sdělení zákonného zástupce o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka ze školní družiny. Do ŠD může být žák přihlášen kdykoliv v průběhu školního roku, pokud to umožňuje kapacita ŠD. Školní družina se řídí vyhláškou o zájmovém vzdělávání č. 74/2005 Sb., vnitřním řádem ŠD a ročním plánem práce ŠD.

Podmínky ukončování vzdělávání:

Ukončení vzdělávání ve ŠD je vždy na konci příslušného školního roku. Předčasné ukončení docházky do ŠD je možné jen na základě písemné žádosti zákonných zástupců nebo změnou bydliště a odchodem ze školy.

Bezpečnost a ochrana zdraví

Na začátku a v průběhu školního roku jsou děti seznámeny s bezpečností provozu a školním řádem, který se vztahuje rovněž na ŠD a následně jsou v průběhu školního roku před každou činností pravidelně o bezpečném chování opakovaně poučeny. Bližší podmínky

zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, pravidla chování dětí a zacházení se školním majetkem jsou zakotveny ve vnitřním řádu ŠD. Dodržování pravidel bezpečného chování, v budově školy i mimo ni, je důsledně dodržováno. V rámci výchovně vzdělávací činnosti školní družiny se děti učí i jak se správně chovat v době prázdnin, nebo za mimořádných situací.

3. Materiální a personální podmínky

Školní družina využívá všech prostor školy podle potřeby (např. jídelnu, kuchyňku, počítačovou učebnu), ale naším hlavním zázemím je bezbariérová místnost v přízemí školní budovy. Podle počasí využíváme i venkovní prostory školy-školní hřiště, pěstitelské záhony a lavičky.

Ve třídě mají děti k dispozici koberec, odkládací prostory na hračky i školní pomůcky, jeden počítač a další běžné školní vybavení-tabuli a lavice.

Dále děti mohou využívat CD přehrávač, rádio, tělovýchovné pomůcky jako švihadla, míče, obruče atd.

Personál ŠD se skládá ze dvou plně kvalifikovaných vychovatelek pro práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami a z asistentky pedagoga.

Provoz a plat vychovatelek školní družiny jsou hrazeny z rozpočtu školy, za pobyt ve školní družině je vybírán poplatek, který je určen zřizovatelem ŠD.

Do školní družiny jsou přijímány přednostně děti 1.stupně, v případě nízké naplněnosti také žáci 2. stupně školy. Naše ŠD je ranní a odpolední s provozní dobou 6.30 – 8.00 a 11.45-15.00.

4. Podmínky průběhu vzdělávání

- všichni žáci ŠD jsou žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- při činnosti je přihlíženo na tyto potřeby a vychovatelky vždy znají zdravotní stav a postižení dítěte a řídí se momentálním stavem
- při činnosti ve školní družině využívají kompenzační pomůcky i jiná podpůrná opatření
- pracují podle individuálních potřeb žáků a doporučení poradenských zařízení
- spolupracují s pedagogy
- využívají didaktické a kompenzační pomůcky pro činnost ve ŠD

Psycho-sociální podmínky

- pohoda prostředí a příznivé sociální klima – vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému
- respektování potřeb jedince – vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – vychovatelka respektuje individualitu dětí, hodnotí v souladu s jejich možnostmi

- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy – vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit socio-patologickým jevům
- včasná informovanost – vychovatelka včas informuje děti a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině

5. Cíle a očekávané výstupy

Hlavním cílem školní družiny je poskytnout výchovně vzdělávací činnost po skončení vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Též umožňuje žákům přípravu na vyučování.

Odpočinkové činnosti – mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o např. klidové hry a poslechové činnosti jako předčítání knih.

Rekreační činnosti – slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.

Zájmové činnosti – rozvíjejí osobnost dítěte, umožňují jim seberealizaci i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jedná se o řízenou kolektivní i individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu.

Příprava na vyučování - zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost školní družiny. Může jít o zábavné procvičování učiva formou her, ověřování a upevňování nabytých znalostí.

Pravidelná činnost – je dána týdenní skladbou

Příležitostné akce – nejsou zahrnuty v týdenní skladbě, jsou to např. besídky, karneval, návštěva knihovny nebo místní chráněné dílny.

Hlavní očekávané výstupy

- dítě dokáže navazovat kontakt s dospělým, kterému je svěřeno do péče i s ostatními dětmi ve ŠD
- má osvojené hygienické návyky, respektuje režim ŠD
- umí řešit konflikt a dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla, vzájemného soužití a chování ve ŠD
- respektuje potřeby druhých, dělí se o hračky, pomůcky, odměny a zvládá se bránit projevům násilí, ubližování a ponižování
- spolupracuje a přirozeně, bez zábran komunikuje s ostatními
- rozumí, umí vyjádřit emoce a nálady
- zvládá požádat o pomoc, říci děkuji a prosím
- nedílnou součástí náplně ŠD je získávání a upevňování hygienických návyků, poznávání sama sebe, seznamování dětí s bezpečností práce při všech činnostech (hra,

sportovní aktivity, pohyb v přírodě..), snaha o předcházení úrazů. Získávají poznatky o vhodné skladbě jídelníčku a dodržování pitného režimu.

6. Časový plán, plán evaluace činnosti školní družiny

Vzdělávací program je vytvořen na dobu jednoho vzdělávacího cyklu. S programem se však průběžně pracuje, na základě evaluace se bude doplňovat a obměňovat.

Metody a formy evaluace

- pozorování
- rozhovory (s učiteli, asistenty, žáky, s vedením školy, s rodiči)
- rozbor dokumentace
- pozorování, hospitace, kontroly (vedení školy)
- vysvětlování
- názorné simulace situací
- hry, soutěže
- hudba, zpěv

7. Kompetence

Ve školní družině budou rozvíjeny klíčové kompetence, které s volenou mírou podpory dítěti umožní:

Kompetence k učení

- rozvíjet paměť i logické myšlení s ohledem na mentální úroveň dítěte
- započatou práci dokončit
- využívat poznatky z her
- zkušenosti uplatňovat v praktických situacích
- objevovat nové informace z různých zdrojů
- orientovat se v učebnicích, encyklopediích, knihách a časopisech

Kompetence k řešení problémů

- hledat různá řešení problémů a umět si mezi nimi vybrat
- řešit problémy při hrách
- přijímat odpovědnost za dopad problému
- vyrovnávat se s nedostatky a neúspěchy
- nenechat se odradit neúspěchem
- započaté činnosti dokončovat

Kompetence komunikativní

- vyslovit vlastní názor, respektovat názor druhých
- komunikovat bez ostychu před vrstevníky i dospělými
- vyjadřovat se řečí, gesty a dalšími výrazovými prostředky
- komunikovat při hrách
- zapojovat se do diskuse
- řešit konflikty

Kompetence sociální

- při práci ve skupině se dělit o materiál a pomůcky
- respektovat dohodnutá pravidla
- rozpoznávat vhodné a nevhodné chování
- rozlišovat sociálně patologické jevy – drogy, alkohol, kouření, vandalismus, násilné chování, šikanu a učit se jim bránit či je umět odmítat
- oceňovat spolužáky za dobrou práci

Kompetence občanská

- vnímat krásy přírody cíleně o ni pečovat
- seznamovat se s tradicemi a kulturním dědictvím
- respektovat řád školní družiny
- aktivně se zapojovat do aktivit prospěšných i pro ostatní
- odhadovat rizika svého jednání
- v krizové situaci a v situaci ohrožující život a zdraví, postupovat podle pokynů kompetentních osob

Kompetence trávení volného času

- posilovat tělesnou zdatnost
- dodržovat osobní hygienu, pitný režim
- odmítat nabídky na nevhodné trávení volného času
- vybírat zájmové činnosti dle vlastního výběru a schopností
- rozvíjet zájmové činnosti v organizovaných skupinách a individuálních činnostech
- po dobu práce udržovat pracovní místo v pořádku

8. Vzdělávací obsah

Podzim

- seznámení s novými dětmi
- seznámení dětí s režimem školní družiny a vnitřním řádem školní družiny
- vycházky do přírody a sběr přírodnin (kaštiny, šípky, žaludy, barevné listí, větvičky, kamínky...)
- výtvarná a pracovní činnost za použití nasbíraných materiálů (tisky listů, zvířátka z kaštanů...)
- hry dle počasí na školním hřišti, sportovní i zábavné
- soutěže se švihadly a míči
- seznámení s pravidly her (např. míčových)
- příprava na vyučování, kontrola pomůcek, vypracování úkolů, péče o školní pomůcky
- upevňování pravidel chování a mravních návyků a zvyků
- pomoc při výzdobě družiny vlastními výrobky
- vycházky do okolí školy, při kterých se seznamujeme s pravidly chování v přírodě a sledujeme proměny přírody
- rozhovory o podzimu a zvycích s ním souvisejících (pouštění draků ap.)

Cíle:

- rozšiřování slovní zásoby
- vytváření vztahů dětí mezi sebou
- vyjasnění vztahu dítě – dospělý
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozvoj estetického citění

Zima

- rozhovory o Vánocích, zvycích s nimi souvisejících
- příprava na Mikulášskou a vánoční besídku
- vyrábění Mikulášů, čertů, andělů
- poslech vánočních skladeb
- výroba vánočních a novoročních přáníček
- pečení a zdobení vánočního cukroví
- výroba malých dáreků pro rodiče či spolužáky
- výroba vánoční výzdoby do školní družiny a dalších školních prostor
- povídání o přírodě (kteří ptáci na zimu odlétají, jak zimují lesní zvířata, co sypat ptáčkům do krmítka...)
- vše o čem mluvíme, pak výtvarně zpracováváme
- vycházky do zimní krajiny
- při vhodných podmínkách (sníh) hry na školním pozemku (kreslení do sněhu, závody v hodů koulí na cíl, stavění sněhuláků, bobování...)
- návštěva vánočně vyzdobeného města
- varování před zimními nebezpečími (slabý led na rybníce, namrzlé chodníky, nastydnutí s nedostatkem oblečení ...)
- příprava masek na karneval

Cíle:

- využití praktických zkušeností
- seznamování a upevňování tradic
- práce s různorodými materiály
- rozvíjíme fyzickou zdatnost, dovednost a obratnost
- pozorování proměn v přírodě, určování zvířecích stop

Jaro

- písničky a básničky o jaru
- na vycházkách pozorujeme změny v přírodě
- výtvarně zpracováváme pozorování jara – první jarní květiny...
- příprava na Velikonoce – povídání o velikonočních zvycích
- malování vajících mnoha výtvarnými technikami
- sázení semínek a pozorování jejich růstu (hrách, fazole)
- práce na školních záhonech a pozemcích
- při hezkém počasí vycházky do okolí spojené např. s malováním křídami na asfalt, sběrem květin do herbáře
- volné hry dle výběru dětí

Cíle:

- rozšiřování znalostí a dovedností
- účelné trávení volného času
- rozvoj individuálních schopností
- rozvoj slovní zásoby
- využití praktických zkušeností
- získávání vědomostí o Velikonocích
- upevňování a ověřování znalostí o přírodě

Léto

- hry na školních pozemcích (líný tenis, létající talíř, míčové hry)
- vycházky do okolí (les, přehrada)
- povídání o trávení volného času o prázdninách (dovolená s rodiči, letní dětské tábory, návštěva babiček...)
- výtvarné zpracování letních námětů
- varování před nebezpečím (skoky do neznámé vody, cizí lidé nabízející bonbóny)
- nacvičujeme důležitá telefonní čísla (hasiči, policie, záchranka)
- v knížkách si ukazujeme nebezpečné rostliny (záměna borůvky a vraního oka)
- využíváme houpačky na hřišti v okolí
- výtvarně ztvárňujeme naši představu prázdnin

Cíle:

- rozvoj slovní zásoby
 - účelné trávení volného času
 - dodržování pravidel bezpečnosti
 - dodržování hygienických návyků
 - výchova odpovědnosti za své chování
 - upevňujeme pracovní návyky a dovednosti
-

Vypracovaly: dne 29. 8. 2024 O. Bláhová, I. Šamšová, vychovatelky ŠD